

IN MEMORIAM

HOMMAGE RADOVANU VIDOVIĆU

Na samom kraju godine koja ne bijaše ni najmanje naklonjena splitskoj kulturi i njezinim djelatnicima smrt je odnijela dr. Radovana Vidovića, sveučilišnog profesora, izuzetnog znanstvenika, lingvista i dijalektologa, utemeljitelja i urednika časopisa "Čakavska rič".

Smrt se iste godine nemilosrdno okomila na splitsku kulturu i prekinula zauvijek životni put i Vladimira Rimonda, Vedrana Gliga, Jure Franićevića Pločara, Zlatka Gunjače i Josipa Kirigina, a na početku sljedeće godine i Ćire Čulića, Živka Jeličića i Branka Bavčevića. Kao i svaka smrt, i smrt Radovana Vidovića došla je nenadano i preuranjeno, to više što ga je zatekla nad nizom nedovršenih tekstova i planova za znanstveni rad.

Doktor Radovan Vidović bio je osebujan znanstvenik koji je uvihek nastojao živjeti samozatajno, predan tihom radu i obitelji.

Uvijek smiren, pažljiv, suzdržan, bez i najmanje želje za isticanjem, parodom i hvalospjevom. Ona latinska izreka De mortuis nihil nisi bene u ovom slučaju bila bi potpuno neumjesna jer svako uljepšavanje curriculum vitae bilo bi vrijedanje pokojnika.

Isto tako u ovom slučaju nije potrebno iskazivati panegirike jednom dobrom čovjeku, suprugu, ocu i djedu i par excellence nadasve skromnom znanstvenom djelatniku, koji je stočki i u tijoh trpjni podnosio nadošlu bolest i huda vremena suvremenog življenja, ne zapostavljajući ni za trenutak svoj znanstveni rad.

Sigurno da bi navođenje cjelokupnog znanstvenog rada R. Vidovića oduzelo mnogo prostora i zato se ovom prigodom to neće učiniti. To više što

Radovan Vidović

nedavno in memorian to učini prof. Joško Božanić u časopisu "Čakavska rič" "U spomen Radovanu Vidoviću", dok bibliografiju na istome mjestu vrijedno obavi, premda nepotpuno, prof. Nevenka Bezić-Božanić, jer je sam znanstvenik, na žalost, nepotpuno vodio popis svojih radova.

Društvo prijatelja kulturne baštine u svom časopisu "Kulturna baština" br. 15, 1984. godine pozdravi Vidovićevo kapitalno djelo hrvatske leksikografije i dijalektologije "Pomorski rječnik", prvo cijelovito djelo koje u leksikografskom obliku donese naš pomorski leksik i frazeologiju našega primorskog areala, počevši od Istre do Boke kotorske, utvrđujući i prateći njegovo postojanje od naših najstarijih tekstova iz 13. i 14. stoljeća preko onih iz Marulićeva doba sve do dvadesetog stoljeća i kraja razdoblja brodova na jedra. Mukotrpan i dug bio je prijedeni put od ideje o pomorskom rječniku do njegova tiskanja. Svojim sadržajem njegov Rječnik postao je i naše trajno predstavljeno nasljeđe, spašeno od zaborava.

Ovom prigodom nameće se nešto drugo što bi trebalo zabilježiti ili što bi se moglo reći, naime, nešto o manje poznatom Vidoviću.

Vidović je bio veliki zaljubljenik u čakavsku leksikografiju pa je u svakom pothvatu koji bi se pokrenuo na ovom prostoru on bio prisutan kao spiritus movens, posrednik, mentor, oslonac, recenzent ili savjetodavac. On otkriva tekst Ivana Kovačića na splitskoj čakavštini i priprema ga za tisak pod naslovom "Smij i suze starega Splita", a njegovom zaslugom dolazi i do izdavanja ovog djela na Katedri za slavistiku Pensilvanskog državnog sveučilišta. Svima koji su se željeli iskazati u čakavskom stihu ili prozi Vidović bi se svojom altruističkom širokogrudnošću stavio na raspolaganje, pridonoseći djelu predgovorom, akcentuiranjem, savjetom.

Vidović je imao i jedan hobi za koji mnogi ne znaju - fotografiju. Ljubav prema fotografskom aparatu i snimanju nastala je iz njegove neizmjerne ljubavi prema prirodi i njezinim ljepotama koje je na snimci želio zaustaviti. Osobito je svoje zanimanje i umijeće vezao za rodni Brač, koji je s fotografskim aparatom obilazi uzduž i poprijeko. Čak je, tome je već dawno, uspio iz školskog zrakoplova snimiti i one drage i probole daleko od naselja, vedute koje su oku skrivene jer su nepristupačne s kopna. Ove fotografije, zbog njihove umjetničke vrijednosti i posebnog senzibiliteta, a i stoga što su većinom snimane prije nego je legalna i divlja ljudska intervencija u većini slučajeva devastirala bračke ambijente, svakako bi trebalo sačuvati od zaborava.

Kad već spomenemo Vidovićevu ljubav prema fotografiji, onda se ne smije zaobići njegovo predavanje o Vladimиру Nazoru, koje je popratio vlastitim dijapozitivima; bolje rečeno, Vidovićevi dijapozitivi prate Nazorov tekst. To je predavanje zbog originalnosti i poetske ljepote ostalo za sve slušatelje nezaboravno i nije ni čudno da je nakon premijernog predavanja u ondašnjoj Znanstvenoj knjižnici ponovljeno u bivšem Muzeju revolucije i na Nazorovim danima u Bobovićima na moru, a također prevedeno na talijanski, njemački

i češki i održano u Padovi, Pragu, Brnu, Bratislavi, Olmoucu, u Švicarskoj, na hrvatskoj jeziku, za "Hrvatsku kulturnu zajednicu", u Bernu, Luzernu i Badenu, gdje je drugom prilikom održao i predavanje o Hektorovićevom "Ribbanju i ribarskom prigovaranju". U svakom slučaju poželjno je da tekst i dijapožitivi ostanu sačuvani.

Krajem 1993. godine prof. Vidović dobiva od Instituta za istraživanje izvora za pomorsku povijest pokrajine Marche s druge strane Jadrana vrijedno priznanje za istraživački rad u okviru jadranske civilizacije.

Priznanje koje se sastojalo od zlatne medalje, počasne diplome i umjetničke slike s motivom sanbenedetske ribarske lađe iz prošlog stoljeća osobno mu je donio predstojnik instituta g. Gabriele Cavezzi, kulturni djelatnik širokih interesa, urednika časopisa Cimbas i promicatelj mnogovrsnih kulturno-povijesnih veza između dviju jadranskih obala.

Priznanje, međutim, nije dr. Vidoviću bilo osobno tada uručeno, jer se zbog pogoršanog zdravstvenog stanja nalazio na bolničkom liječenju, pa je ono uručeno kasnije, preko Sveučilišne knjižnice, kojoj je godinama bio ravnateljem.

Na žalost, ovo vrijedno i zaslужeno priznanje jedne strane prekomorske institucije prođe bez i najmanje notice i spomena u dnevnom tisku.

U tom vremenu, nešto kasnije, na domaćem terenu odlukom Ministarstva prosvjete i športa Republike Hrvatske uslijedi ukidanje godišnje dotacije za časopis "Čakavska rič", što izazove velike prosvjede kulturnih djelatnika. Međutim, zahvaljujući Vidoviću, glavnom i odgovornom uredniku, bude spašen, poslije četvrt stoljeća izlaženja, jedini časopis te vrste u svijetu.

Dr. Radovan Vidović posebno je zadužio Društvo prijatelja kulturne baštine, jer je bio njegov član od osnutka 1972. godine, član redakcije časopisa "Kulturna baština", lektor i suradnik. Zato će ovo društvo trajno sačuvati uspomenu na svojega privrženoga člana i znanstvenog djelatnika.

Na kraju, što još reći kad se zatvorio životni krug jednoga plemenitog čovjeka i vrijednog znanstvenika, nego obratiti se obitelji riječima kako se mogu ponositi dragim pokojnikom, koji svojim dugogodišnjim istraživačkim radom trajno zaduži splitsku i hrvatsku kulturu.

Neka mu je laka hrvatska zemlja rodnog mu Brača.

REDAKCIJA